

۱ کدامیک از سلسله‌های ایرانی نقش بیش‌تری در رونق و شکوفایی فرهنگ و تمدن ایرانی - اسلامی داشتند؟

- ۱ سامانیان و آل‌بویه ۲ طاهریان و سامانیان ۳ علویان و آل‌بویه ۴ صفاریان و طاهریان

۲ کدامیک از جملات زیر درست است؟

- ۱ فرمان حمله به مرزهای ایران و امپراتوری روم شرقی توسط خلیفه اول صادر شد.
۲ تیسفون، پایتخت ساسانیان بعد از نبرد نهاوند به تسخیر اعراب درآمد.
۳ معاویه بعد از تحمیل صلح بر امام حسن در کوفه به خلافت نشست.
۴ عثمان (خلیفه دوم) توسط شورایی که عمر تعیین کرده بود به خلافت رسید.

۳ امام محمد باقر (ع) و در دوره حکومت به شهادت رسیدند.

- ۱ امام سجاد (ع) - بنی‌امیه ۲ امام علی (ع) - بنی‌عباس
۳ امام جعفر صادق (ع) - بنی‌امیه ۴ امام حسین (ع) - بنی‌عباس

۴ مهمترین سلسله‌های ایرانی در فاصله قرن سوم تا پنجم هجری را نام ببرید.

۵ چرا مختار ثقفی دست به قیام زد؟

۶ کدامیک از حکومت‌های زیر با خلفای عباسی دشمنی نداشتند؟

- ۱ طاهریان ۲ صفاریان ۳ علویان ۴ آل‌بویه

۷ به دنبال شکست در کدام نبرد، پایتخت ساسانیان به تسخیر اعراب درآمد؟

- ۱ نبرد قادسیه ۲ نبرد نهاوند ۳ نبرد تیسفون ۴ نبرد احزاب

۸ بغداد را تصرف کردند و خلفای عباسی را تحت نفوذ و سلطه خود گرفتند:

- ۱ علویان طبرستان ۲ صفاریان ۳ طاهریان ۴ آل‌بویه

۹ روابط صفاریان با خلفای عباسی چگونه بود؟ و اقدامات یعقوب لیث را بنویسید.

۱۰ اوضاع ایران در دوره خلافت امویان (بنی‌امیه) چگونه بود؟

۱۲ جدول زیر را کامل کنید.

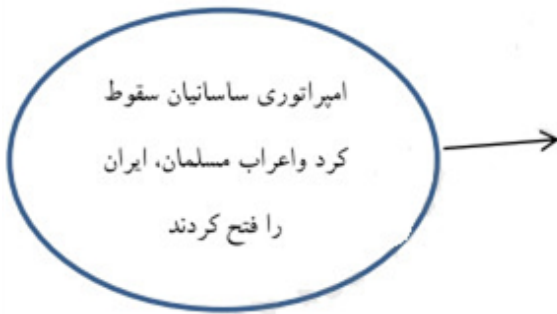
امویان	عباسیان	طاهریان	سامانیان	نام سلسله ها و حکومت ها
				موسس

۱۳ کامل کنید:

معلول

علت‌ها:

- ۱-
- ۲-
- ۳-
- ۴-

۱۴ تکمیل کنید.

- الف) هنگام ظهور اسلام در شبه جزیره عربستان، بر ایران حکومت می‌کرد.
 ب) پرخاشگری و نزاع نتیجه کنترل نکردن است.
 ج) آل بویه پیرو مذهب بودند.
 د) دو ایستگاه مهم تجاری بر سر راه جنوب به شمال شبه جزیره عربستان و به شمار می‌رفتند.
 ه) پس از تحریم پیامبر و یارانش به یکی از دره‌های اطراف مکه به نام پناه بردند.
 و) در زمان خلافت بخش اعظم ایران به دست اعراب مسلمان فتح شد.

۱۵ نخستین جلوه‌های مهم معماری ایرانی - اسلامی در کدام بناها دیده می‌شود؟

- ۱ آرامگاه امیر اسماعیل
 ۲ آرامگاه قابوس وشمگیر
 ۳ مساجد مانند فهرج یزد
 ۴ حرم امام حسین (ع)

۱۶ استفاده از زبان فارسی در نوشته‌ها و نامه‌های رسمی و اداری حکومت‌ها از چه زمانی رواج بیش‌تری یافت؟

- ۱ همیشه رایج بود. ۲ ابتدای خلافت عباسیان ۳ ابتدای سده‌ی دوم ۴ از سده‌ی سوم به بعد

۱۷ مهم‌ترین کار روزبه ایرانی چه بود؟

- ۱ ترجمه‌ی کتاب‌هایی با موضوع آداب کشورداری از زبان پهلوی به زبان عربی.
 ۲ تأسیس مدارس نظامیه و نگارش کتاب سیاست‌نامه پیرامون تمدن ایرانی.
 ۳ وزیر برجسته‌ی سامانیان و انتقال میراث فرهنگ ایرانی به جامعه‌ی اسلامی.
 ۴ وزیر برجسته‌ی دوره‌ی آل‌بویه و ترویج زبان و ادب فارسی در ناحیه‌ی خراسان.

نظریه‌ی برتری نسب و قوم‌گرایی از مبانی فکری کدام حکومت بود؟

- ۱ سامانیان ۲ امویان ۳ سلجوقیان ۴ عباسیان

نخستین فرمانروای ایرانی که علیه خلافت عباسی شمشیر کشید چه کسی بود؟

- ۱ امیراسماعیل سامانی ۲ ابومسلم خراسانی ۳ یعقوب لیث صفاری ۴ طاهر ذوالیمینین

کدام‌یک از حکومت‌های ایرانی موفق به تسخیر بغداد و سیطره بر خاندان عباسی شد؟

- ۱ سامانیان ۲ آل‌بویه ۳ صفاریان ۴ ابومسلم

بَرَمکیان در دوران کدام خلیفه‌ی مسلمانان عهده‌دار وزارت بودند؟

- ۱ مأمون عباسی ۲ معاویه اموی ۳ منصور عباسی ۴ هارون عباسی

هریک از ویژگی‌های زیر، به‌ترتیب درباره‌ی کدام سلسله‌ی ایرانی است؟
الف) روابط دوستانه‌ای با خلفای عباسی داشتند و حکومت‌شان به وسیله‌ی یعقوب لیث منقرض شد.
ب) در زمان آن‌ها حرم امامان شیعه بازسازی شد.
پ) وزیران این سلسله جزء عالمان و ادیبان بزرگ بودند.

- ۱ سامانیان - آل‌بویه - سامانیان ۲ طاهریان - علویان - آل‌بویه
۳ آل‌بویه - علویان - صفاریان ۴ طاهریان - آل‌بویه - سامانیان

پاسخ درست سؤال‌های زیر به‌ترتیب در کدام گزینه آمده است؟
الف) نبرد نهاوند چه نتیجه‌ای داشت؟
ب) خلفای عباسی در چه زمینه‌ای عملکرد متفاوتی با امویان داشتند؟

- ۱ تصرف تیسفون - احترام به امامان شیعه
۲ تصرف تیسفون - استفاده از ایرانیان در مناصب مهم
۳ ضربه‌ی نهایی بر ارتش ساسانی - احترام به امامان شیعه
۴ ضربه‌ی نهایی بر ارتش ساسانی - استفاده از ایرانیان در مناصب مهم

کدام گزینه درباره‌ی اوضاع و شرایط ایران در آستانه‌ی حمله‌ی اعراب مسلمان نیست؟

- ۱ قحطی و شیوع بیماری‌های طاعون و وبا
۲ طغیان رودهای دجله و فرات و شکسته‌شدن سدها
۳ از بین رفتن زمین‌ها و مزارع حاصلخیز ماوراء النهر
۴ نارضایتی از حکومت به دلیل وجود نظام طبقاتی، بی‌عدالتی و تبعیض‌های اجتماعی

۱ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. سلسله‌های ایرانی به خصوص ساسانیان و آل‌بویه نقش چشم‌گیری در رونق و شکوفایی فرهنگ و تمدن ایرانی - اسلامی داشتند.

۲ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. فرمان حمله به مرزهای ایران و امپراتوری روم شرقی توسط خلیفه اول صادر شد.

۳ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. امام حسن (ع) ، امام حسین (ع) ، امام سجاد (ع) و امام محمد باقر (ع) در دوران بنی‌امیه به شهادت رسیدند.

۴ طاهریان - صفاریان - علویان - ساسانیان و آل بویه

۵ به منظور خون خواهی امام حسین و یارانش

۶ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۷ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۸ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۹ روابط صفاریان با خلافت عباسی، خصمانه بود یعقوب لیث صفاری علاوه بر آنکه حکومت طاهریان را برانداخت، به عراق لشکرکشی کرد و قصد داشت بغداد را تصرف کند، اما از سپاه خلیفه شکست خورد. او در فکر جبران این شکست بود اما بیماری و مرگ فرصت جنگی دیگر را با خلیفه به وی نداد.

۱۰ تعصب قبیله‌ای موجب بروز کینه و حس انتقام‌جویی در میان قبایل مختلف عرب شده بود و جنگ و خونریزی‌های پیاپی را به دنبال داشت. از سوی دیگر کمبود غذا و سایر نیازهای زندگی نیز عامل دیگری برای گسترش درگیری‌های قبیله‌ای و رواج غارتگری بود.

۱۱ ۱- شهر بغداد را بنا کرد و آن را مرکز خلافت عباسیان قرار داد ۲- به شهادت رساندن امامان شیعه ۳- به قتل رساندن ابومسلم خراسانی

۱۲ ۱- امیراسماعیل سامانی ۲- طاهر ذولیمینین ۳- سفاح ۴- معاویه

۱۳ ۱- وقتی خسروپرویز به دست پسر خود به قتل رسید، رقابت و دشمنی در درون دربار ساسانی، بیشتر شد.

۲- شورش‌های فرماندهان و دخالت‌های آنها در رقابت سیاسی، روحیه سپاهیان را تضعیف کرده و توان جنگی آنان را کاهش داده بود.

۳- مردم به دلیل وجود نظام طبقاتی، بی‌عدالتی و تبعیض‌های اجتماعی و مالیات‌های سنگین از حکومت ساسانیان ناراضی بودند.

۴- بر اثر طغیان رودهای دجله و فرات زمین‌ها و مزارع حاصلخیز از بین رفت.

۵- قحطی و شیوع بیماری‌های طاعون و وبا اوضاع را بدتر کرد.

۱۴ الف) خسروپرویز
ب) خشم
ج) شیعه
د) مکه و یثرب
ه) شعب ابوطالب
و) عمر

۱۵

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. نخستین جلوه‌های مهم معماری ایرانی - اسلامی در مساجد مانند مسجد جامع فهرج یزد دیده می‌شود.

۱۶

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. از سده‌ی سوم به بعد استفاده از زبان فارسی در نوشته‌ها و نامه‌های رسمی و اداری حکومت‌ها رواج یافت.

۱۷

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. عبداللّٰه بن مقفّع [مشهور به روزبه ایرانی] کتاب‌هایی را در موضوع تاریخ پادشاهان و آداب کشورداری و قهرمانان کهن ایران از زبان پهلوی به زبان عربی ترجمه کرد.

۱۸

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بنی‌امیه (امویان) به قوم و نسب خویش فخرفروشی می‌کردند و قوم عرب را برتر و شریف‌تر از سایر اقوام می‌پنداشتند.

۱۹

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. نخستین فرمانروای ایرانی که علیه خلافت عباسی شمشیر کشید، یعقوب لیث صفاری بود.

۲۰

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. حکومت آل‌بویه موفق به تسخیر بغداد و سیطره بر خاندان عباسی شدند.

۲۱

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

برمکیان از خاندان‌های مشهور و با نفوذ ایرانی در دوران خلافت هارون عباسی، عهده‌دار وزارت بودند.

۲۲

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

الف) طاهریان و سامانیان با فرمان خلفای عباسی به قدرت رسیدند و با تأیید خلفا به حکومتشان ادامه دادند. حکومت طاهریان با حمله یعقوب لیث صفاری برانداخته شد.

ب) در زمان آل‌بویه حرم مطهر امامان شیعه علیه‌السلام در نجف، کربلا و کاظمین بازسازی شد و مراسم روز عید غدیر و مجالس سوگواری امام حسین (ع) باشکوه برگزار می‌شد.

پ) وزیران خاندان سامانی مانند خاندان بلعمی و جیهانی در شمار عالمان و ادیبان بزرگ بودند.

۲۳

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در نبرد نهاوند، ضربه نهایی بر پیکر ارتش ساسانی وارد شد. به طوری که یزدگرد سوم، آخرین پادشاه ساسانی، دیگر نتوانست سپاهی برای مقابله با اعراب مسلمان گردآوری کند. (تصرف تیسفون اندکی بعد از نبرد قادسیه اتفاق افتاد.)

خلفای عباسی برخلاف امویان از ایرانیان در سمت‌های مهمی چون وزارت، فرماندهی سپاه و ... استفاده می‌کردند.

۲۴

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. طغیان رودهای دجله و فرات موجب از بین رفتن مزارع و زمین‌های حاصلخیز بین‌النهرین شد.

۱	۱	۲	۳	۴
۲	۱	۲	۳	۴
۳	۱	۲	۳	۴
۶	۱	۲	۳	۴
۷	۱	۲	۳	۴
۸	۱	۲	۳	۴
۱۵	۱	۲	۳	۴
۱۶	۱	۲	۳	۴
۱۷	۱	۲	۳	۴
۱۸	۱	۲	۳	۴
۱۹	۱	۲	۳	۴
۲۰	۱	۲	۳	۴
۲۱	۱	۲	۳	۴
۲۲	۱	۲	۳	۴
۲۳	۱	۲	۳	۴
۲۴	۱	۲	۳	۴